Qazvin University
Of Medical Sciences

فرم برنامه درسی (Course Plan)

دانشکده پرستاری مامایی قزوین

نام درس: پرستاری بزرگسالان/سالمندان ۳ **بخش تنفس**	**تعداد واحد: ۱.۱۷**
مقطع : کارشناسی پرستاری	**مدت زمان ارائه درس:** ۲۰ ساعت
پیش نیاز: پرستاری بزرگسالان /سالمندان ۲	
مسئول برنامه: دکتر مجتبی سنمار	

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد:

۱) مروری بر آناتومی و فیزیولوژی سیستم تنفسی
۲) بررسی و شناخت سیستم تنفسی
۳) ساماندهی و مراقبت با توجه به کاربرد فرآیند پرستاری از مددجویان مبتلا به اختلالات سیستم تنفسی فوقانی
۴) ساماندهی و مراقبت با توجه به کاربرد فرآیند پرستاری از مددجویان مبتلا به اختلالات سیستم تنفسی تحتانی
۵) اقدامات تخصصی پرستاری در بیماری های تنفسی

هدف کلی

آشنایی با کلیات آناتومی و فیزیولوژی سیستم تنفسی

❖ **اهداف اختصاصی**

دانشجو باید بتواند:

- آناتومی و فیزیولوژی سیستم تنفس فوقانی را شرح دهد.
- آناتومی و فیزیولوژی سیستم تنفس تحتانی را شرح دهد.
- فرایند فیزیولوژیک تنفس خودبخودی و تهویه ریوی را توضیح دهد.
- چگونگی تبادل و انتقال گازهای تنفسی و هم چنین عوامل موثر بر آن را بیان نماید.
- مراکز کنترل عصبی و شیمیایی تنفس را نام برده و نقش هر یک را به اختصار بیان نماید.

❖ **هدف کلی**

آشنایی با کلیات و اصول بررسی و شناخت سیستم تنفسی

❖ **اهداف اختصاصی**

دانشجو باید بتواند:

- علائم و نشانه های شایع در اختلالات سیستم تنفسی را نام برده و نکات حائز اهمیت در بررسی وضعیت سلامت سیستم تنفسی را برشمرد.
- حجم ها و ظرفیت های ریوی را نام برده و اهمیت آنها در بررسی عملکرد تهویه ای بیمار را شرح دهد.
- بررسی جسمی ساختمان سیستم تنفسی را شرح دهد.
- ارزشیابی های تشخیصی در سیستم تنفسی و مداخلات پرستاری را شرح دهد.

❖ **هدف کلی**

ساماندهی و مراقبت بر اساس فرآیند پرستاری در بیماران مبتلا به اختلالات تنفسی

❖ **اهداف اختصاصی**

دانشجو باید بتواند:

- علل، اقدام های اولیه، درمان و مراقبت از بیمار مبتلا به رینیت را شرح دهد.
- علل، اقدام های اولیه، درمان و مراقبت از بیمار مبتلا به رینوسینوزیت را شرح دهد.
- علل، اقدام های اولیه، درمان و مراقبت از بیمار مبتلا به فارنژیت را شرح دهد.
- علل، اقدام های اولیه، درمان و مراقبت از بیمار مبتلا به لارنژیت را شرح دهد.
- علل، اقدام های اولیه، درمان و مراقبت از بیمار مبتلا به خونریزی از بینی را شرح دهد.
- علل، اقدام های اولیه، درمان و مراقبت از بیمار مبتلا به انسداد بینی را بیان نماید.
- علل، اقدام های اولیه، درمان و مراقبت از بیمار مبتلا به انسداد حنجره را توضیح دهد.
- علل، اقدام های اولیه، درمان و مراقبت از بیمار مبتلا به سرطان حنجره را شرح دهد.
- مراقبت های قبل و بعد از اعمال جراحی مجاری تنفسی بالایی(بینی، سینوس، حلق و حنجره) را توضیح دهد.
- برای یک بیمار معرفی شده تحت لارنژکتومی و تراکئوستومی دائم، برنامه حین ترخیص برای آموزش مراقبت از خود تدوین و ارائه نماید.

❖ **هدف کلی**

ساماندهی و مراقبت بر اساس فرآیند پرستاری در بیماران مبتلا به اختلالات تنفسی

❖ **اهداف اختصاصی**

دانشجو باید بتواند:

- علل، درمان، مراقبت و پیشگیری در بیمار مبتلا به اتلکتازی را توضیح دهد.
- ریسک فاکتورهای ابتلا به پنومونی و گروه های در معرض خطر انواع پنومونی ها را بیان نماید.
- انواع، علائم و نشانه ها، درمان و مراقبت از بیمار مبتلا به پنومونی را شرح دهد.
- فرآیند آموزش بیمار جهت پیشگیری از انتشار پنومونی ها را توضیح دهد.
- علل، درمان، مراقبت و پیشگیری در بیمار مبتلا به آمبولی ریه را توضیح دهد.
- علل، درمان، مراقبت و پیشگیری در بیمار مبتلا به پلورزی را توضیح دهد.
- علل، درمان، مراقبت و پیشگیری در بیمار مبتلا به نارسایی مزمن تنفسی را توضیح دهد.
- علل، درمان، مراقبت و پیشگیری در بیمار مبتلا به آسم را توضیح دهد.
- علل، درمان، مراقبت و پیشگیری در بیمار مبتلا به برونشیت را توضیح دهد.
- ریسک فاکتورهای ابتلا به سرطان ریه را نام ببرد.
- تظاهرات بالینی و روش های درمانی سرطان ریه را بیان نماید.
- انواع بیماری های شغلی به همراه علائم و نشانه ها، درمان و مراقبت آنها را شرح داده و محتوای آموزش خود مراقبتی در این بیماران را توضیح دهد.
- انواع روش های جراحی جراحی قفسه سینه و موارد به کارگیری آن را بیان نماید.
- نحوه مراقبت پیش و پس ازعمل جراحی و آموزش بیمار تحت جراحی قفسه سینه را شرح دهد.
- عوارض جراحی های قفسه سینه را فهرست کرده و نحوه پیشگیری از بروز آنها را بیان نماید.

❖ **هدف کلی**

آشنایی با مداخلات تخصصی پرستاری در بیماران تنفسی

❖ **اهداف اختصاصی**

- اصول اولیه اکسیژن تراپی صحیح را برشمرد.
- انواع وسائل اکسیژن تراپی را نام برده، مشخصات و نحوه استفاده از آنها را بیان نماید.
- محاسن و معایب انواع وسائل اکسیژن تراپی را توضیح داده و کاربرد آنها را در بیماری های تنفسی مختلف با هم مقایسه نماید.
- انواع راه های هوایی مصنوعی را نام برده و موارد به کارگیری هر کدام را بیان نماید.
- عوارض ناشی از کاربرد راه های هوایی مصنوعی را برشمرده و عوامل موثر بر بروز این عوارض را فهرست نماید.
- مراقبت های لازم برای بیمار دارای لوله اندو تراکئال و تراکئوستومی را شرح دهد.
- انواع روش های باز و بسته ساکشن ترشحات و لزوم به کار گیری آنها را بیان نماید.
- تشخیص های پرستاری اختصاصی در بیماری های تنفسی را فهرست نماید.

شرایط اجراء

❖ **امکانات آموزشی بخش**

- اسلاید پروژکتور ، ویدوئو پروژکتور

❖ **آموزش دهنده**

- دکتر مجتبی سنمار

منابع اصلی درسی

۱- پرستاری داخلی جراحی برونر سودارث ۲۰۲۲، بیماری های تنفسی، تهران، جامع نگر: ۱۴۰۱.

۲- پرستاری داخلی جراحی تنفس (بلک ۲۰۰۹).

3- https://medilib.ir/OnlineLib/fundamentals-of-assessment-and-care-planning-for-nurses

4- **https://medilib.ir/OnlineLib/respiratory-care-assessment-and-management**

5- Potter PA, Perry AG, Ostendorf WR. Clinical Nursing Skills. 9th ed, St Louis, Elsevier, 2018

6- **Carpenito LJ. Nursing Diagnosis. 15th ed, Philadelphia, Wolter Kluwer, 2017**

ارزشیابی

❖ **نحوه ارزشیابی**

❖ حضور فعال در جلسات کلاس

❖ انجام تکالیف مطرح شده در کلاس

❖ آزمون پایانی

❖ **نحوه محاسبه نمره کل**

❖ حضور فعال و انجام تکالیف ٪۱۰

❖ آزمون پایانی ٪۹۰

❖ **مقررات**

- حداقل نمره قبولی مطابق با قوانین دانشکده
- تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس مطابق با قوانین دانشکده

*غیبت غیر موجه منجر به کسر نمره خواهد شد.

*منظور از حضور فعال، پاسخگویی به سوالات و انجام تکالیف مربوطه در صورت تعیین خواهد بود.

جدول زمانبندی روش تدریس و برنامه ریزی اموزشی

جلسه و تاریخ	رئوس مطالب	روش تدریس			امکانات مورد نیاز	تکالیف/ آزمون ها	منابع	مدرس
		آفلاین	آنلاین	حضوری				
۱	آناتومی و فیزیولوژی سیستم تنفس تنفس خودبخودی و تهویه ریوی تبادل و انتقال گازهای تنفسی کنترل عصبی و شیمیایی تنفس			✓	رایانه/تخته وایت بورد	پرسش و پاسخ/ بحث گروهی/ارائه تازه های علمی	منابع طرح درس	دکتر سنمار
۲	علائم و نشانه های شایع در اختلالات سیستم تنفسی حجم ها و ظرفیت های ریوی			✓	رایانه/تخته وایت بورد	پرسش و پاسخ/ بحث گروهی/ارائه تازه های علمی	منابع طرح درس	دکتر سنمار
۳	بررسی ظاهر عمومی (مشاهده، لمس، دق، سمع) تست های کارکرد ریه گازهای خون شریانی مطالعات تصویربرداری بیپوسی			✓	رایانه/تخته وایت بورد	پرسش و پاسخ/ بحث گروهی/ارائه تازه های علمی	منابع طرح درس	دکتر سنمار
۴	رینیت رینوسینوزیت مشکلات انسدادی راه هوایی فوقانی			✓	رایانه/تخته وایت بورد	پرسش و پاسخ/ بحث گروهی/ارائه تازه های علمی	منابع طرح درس	دکتر سنمار
۵	لارنژیت، فارنژیت لارنژکتومی، تراکئوستومی مراقبت های قبل و بعد از اعمال جراحی مجاری تنفسی فوقانی			✓	رایانه/تخته وایت بورد	پرسش و پاسخ/ بحث گروهی/ارائه تازه های علمی	منابع طرح درس	دکتر سنمار
۶	آتلکتازی پنومنی			✓	رایانه/تخته وایت بورد	پرسش و پاسخ/ بحث گروهی/ارائه تازه های علمی	منابع طرح درس	دکتر سنمار
۷	آمبولی ریه، پلوریت و پلورزی			✓	رایانه/تخته وایت بورد	پرسش و پاسخ/ بحث	منابع طرح	دکتر

						گروهی/ارائه تازه های علمی	درس	سنمار
۸	نارسایی مزمن تنفسی، برونشیت، آسم			✓		پرسش و پاسخ/ بحث گروهی/ارائه تازه های علمی	منابع طرح درس	دکتر سنمار
۹	سرطان ریه بیماری های شغلی ریه جراحی قفسه سینه			✓		پرسش و پاسخ/ بحث گروهی/ارائه تازه های علمی	منابع طرح درس	دکتر سنمار
۱۰	اکسیژن تراپی راه های هوایی مصنوعی تشخیص پرستاری			✓		پرسش و پاسخ/ بحث گروهی/ارائه تازه های علمی	منابع طرح درس	دکتر سنمار